

Årsmelding 2019

Finnmark Bondelag



LEDEREN HAR ORDET

Mitt første år som leder i Finnmark bondelag har vært et innholdsrikt og krevende år. Jeg har hatt med meg et meget godt fungerende styre, noe som har gjort jobben både interessant og inspirerende. Det er også gjort mye godt arbeid rundt om i lokallaga, og vi i styret har fått besøkt de fleste laga. Jeg er stolt over at vi har så mange kunnskapsrike, framoverlente og optimistiske bønder i Finnmark. Vi utmerker oss ved å ha unge bønder, stor kvinneandel og stor andel løsdriftsfjøs i melkeproduksjonen. Vi er også på topp når det gjelder lammeproduksjon. Dette viser at landbruket i Finnmark er livskraftig og at vi har greid å følge med i tiden.



Lise Kaldahl Skreddernes, leder Finnmark Bondelag

Det å drive landbruk ytterst mot nord kan by på store utfordringer, ikke bare klimatisk, men også politisk. Noen ganger strever vi med å få politikere og andre til å forstå hvilke forhold vi jobber under. Et eksempel på dette så vi sist sommer, da det kom forslag om å legge om tilskudd til veterinærvakt. Dette forslaget ville vært katastrofalt for veterinærvakta i Finnmark. Det ble jobbet hardt med dette både her i Finnmark og fra flere andre fylker, og resultatet ble at dagen ordning ble beholdt.

Markedssituasjonen er utfordrende både for sau og melk. Dette gjør at mange nok kan kjenne på en usikkerhet i forhold til sin produksjon. Når det gjelder sau/lam har vi lite «verktøy» for å regulere produksjonen. Dette gjør at det blir vanskelig å styrke økonomien uten at det resulterer i økt produksjon. Finnmark bondelag har fulgt rovdryrsituasjonen tett, og hatt spesielt fokus på ørneproblematikken.

Utfasing av Jarlsbergeksport, mindre melkeforbruk og økende import gjør at vi har et krevende melkemarked. Vi har derfor brukt mye tid i året som har gått til å skaffe oss kunnskap om dette. Og hadde en grundig vurdering foran høring i forbindelse med nedskaleringa av melk. Vi vet nå at dette blir en krevende situasjon for melkebøndene, med lavt forholdstall og høgere omsetningsavgift.

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og småbrukarlag inngikk i juni 2019 en klimaavtale med staten. Der forplikter vi oss til å kutte våre utslipp med 5 mill. tonn CO2 ekvivalenter fram til 2030. Faglaga mener at det gjennom mange forskjellige tiltak skal være mulig å gjennomføre dette, og at vi med denne avtalen greide å forhindre innføring av avgift på rødt kjøtt. På representantskapsmøtet 26. Mars skal vi være med på å vedta en plan på hvordan vi skal følge opp og nå måla vi har satt oss i avtalen.

Senere kom rapporten «Klimakur 2030», som er et innspill til kommende stortingsmelding. Denne legger mye vekt på reduksjon av rødt kjøtt. Diskusjonen om klimaavtrykket fra rødt kjøtt er ikke avsluttet. Bondelaget mener det her er mye som ikke er belyst, og vil bruke tida framover til å synliggjøre alt som ikke er med i dette regnestykket.

Finnmark bondelag og Troms bondelag har jobbet gjennom hele året med sammenslåingsprosessen. Norges Bondelag vedtok på sitt årsmøte i juni 2019 at fremtidig organisering av Bondelaget skal følge de nye fylkesgrensene, disse skal realiseres innen mars 2022. Norges Bondelag ved generalsekretæren gav fylkene, ved organisasjonssjefene, i oppdrag å utarbeide en felles plan for hvordan prosessen for sammenslåing skal gjennomføres.

Som dere vet sluttet organisasjonssjefen vår i sin stilling 1. september. Med bakgrunn i sammenslåingsprosessen ble det da bestemt fra Norges Bondelag, at vi i Finnmark skulle ansette en seniorrådgiver og ha felles organisasjonssjef med Troms. Klemet Erland Hætta ble ansatt i stillingen, og hadde sin første arbeidsdag 1. oktober. Dette betyr at vi allerede har et godt administrativt samarbeid med Troms, og også faste møtepunkter for oss fylkesledere.

Av andre ting vi har jobba med i Finnmark bondelag, kan nevnes: veterinære reiser, dyrevelferd, nytt næringspolitisk program, høring kvoteleie mm.

Det er mange ting i tiden som gjør at vi må tenke annerledes enn for bare et år siden. Vi har krevende markeder, og vi har forbrukere som er mye mer bevisste enn før. Forbrukerne stiller krav til oss, og de bryr seg om hvordan maten produseres. Dette bør vi kunne dra fordeler av. Vi vet at vi i Troms og Finnmark (ifølge TINE) har verden friskeste kyr. Vi driver småskala produksjon med god dyrevelferd og dermed lite medisinbruk. Jeg har stor tro på at vi har mye å vinne på å være litt frampå når det gjelder dyrevelferd, her har vi mye bra å vise til. Finnmarkslandbruket har også tidligere vist seg å være tilpasningsdyktig og følge med i tiden, så jeg er overbevist om at vi vil løse disse utfordringene som ligger foran oss på en god måte.

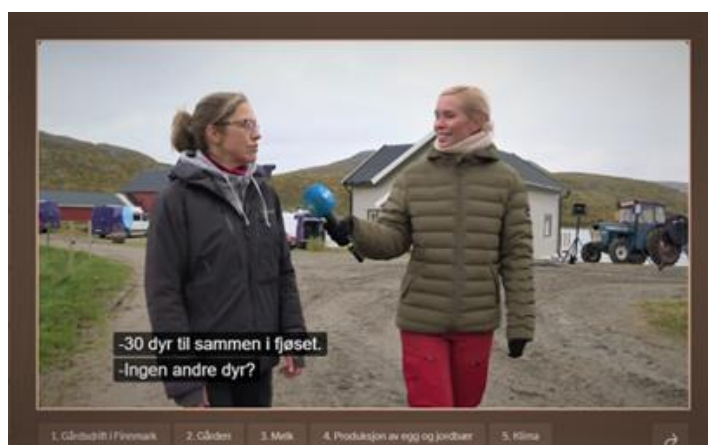
Med hilsen

Lise Kaldahl Skreddernes

Leder Finnmark Bondelag

Innholdsfortegnelse

Forside	1
Lederen har ordet	2
Innholdsfortegnelse	4
Styrets sammensetning	5
Lokallagsaktivitet	6
Alta Bondelag	6
Karasjok Bondelag	6
Kautokeino Bondelag	6
Nordre Varanger Bondelag	6
Veidnes Bondelag	6
Tana Bondelag	6
Laksefjord Bondelag	6
Porsanger Bondelag	7
Årsmøte i Finnmark Bondelag	8
Årsmøte i Norges Bondelag	10
Regionreformen	11
Sammenslåingsprosessen – Veien til Troms og Finnmark	11
Aktiviteter gjennomført av styremedlemmer	13
Nedskalering av melkeproduksjonen	14
Klimaavtale med regjeringen	16
Rovvilt	16
Medlemsutvikling	19



<https://tv.nrk.no/serie/norge-naa/201909/ENRK10091619/avspiller>

Styrets sammensetning

Lise Kaldahl Skreddernes

Lise Kaldahl Skreddernes

Leder

Markus Heiberg

Markus Heiberg

Nestleder

Bjørn Tore Sjøfting

Bjørn Tore Sjøfting

Styremedlem

Viggo Myhre

Viggo Myhre

Styremedlem

Gunn Hykkerud

Gunn Hykkerud

Styremedlem

Jon Evald Hætta

Jon Evald Hætta

1. varamedlem

Liv Heidi Losvar

Liv Heidi Losvar

2. varamedlem

Geir Ove Mannsverk

Geir Ove Mannsverk

3. varamedlem



Husk å benytte deg av fordelene dine

Som medlem av Norges Bondelag får du gode rabatter hos oss:

- 20 % på alle private forsikringer
- 28 % på reiseforsikring
- 28 % på innboforsikring
- 36 % på privat bilforsikring (gjelder medlemmer 16–30 år)
- opptil 27 % på driftsforsikringer; totalt 40 % ved god risikoscore
- opptil 27 % på forsikring av næringsprodukter tilknyttet gården

Du får også god pris på pensjonsordninger.

Kontakt oss på telefon
915 03100 eller les mer på
gjensidige.no/bondelaget



Lokallagsaktivitet

Syv av åtte lokallag har gjennomført årsmøte i 2017. Fylkesstyret eller organisasjonssjef har deltatt på samtlige årsmøter i lokallagene. De fleste har utarbeidet årsmelding. Nedenfor følger en oppsummering av punktene i årsmeldingen til de forskjellige lokallagene.

Alta Bondelag:

- Venter på årsmøteprotokollen

Karasjok Bondelag:

- Har ikke rukket å avholde årsmøte innen årsskiftet.

Kautokeino Bondelag:

Lokallaget avholdt årsmøte 30.10.2019. Johnny Hætta ble gjenvalgt som leder i lokallaget. Lokallaget arrangerte Åpengård hos Jon Evald Hætta 18. august 2019. Med stor suksess, ca. 120 besøkende som deltok på blant annet leker, quiz og nottrekking. Nortura og TINE sponset mat og drikke i forbindelse med Åpengård. Lokallaget har 23 medlemmer.

Nordre Varanger Bondelag

Lokallaget avholdt årsmøte 27.10.2019. Bjørn Tore Søvting ble gjenvalgt som leder. Saker det er jobbet med i løpet av året:

- Innspill til jordbruksforhandlingene, åpent møte
 - Utvidet styremøte angående ned eskalering av melkeproduksjonen
 - Plan for aksjonsberedskap i forbindelser med jordbruksforhandlingene
 - Etter lokale innspill sendte FB et skriv til NB angående sjølakse fiske i Finnmark
- NVB består av medlemmer fra tre kommuner, Vardø, Vadsø og Nesseby, for tiden er vi 26 medlemmer.

Laksefjord Bondelag

Avholdt årsmøte 28.11.2019. Svein gikk av som leder og gav stafett-pinnen videre til Viggo Myhre som ble valgt til ny leder. Lokallaget har avgitt høringsvar til:

- Bygdeutviklingsprogrammet
- Regionreformen
- Melkenedskaleringen

Arrangert «foran jordbruksforhandlingene» kvelder der det sosiale med mat har vært vel så viktig som spørsmålene i studieheftet. Har også arrangert «Kaffe på låven». I september besøkte NRK lokallaget for å lage program om verdens nordligste matprodusenter.

Veidnes Bondelag:

Har ikke avholdt årsmøte.

Tana Bondelag:

Tana Bondelag har 118 medlemmer. Lokallaget har avholdt 6 styremøter og behandlet 20 saker. Saker som styret har jobbet med:

- Jordbruksforhandlingene

- Høringsuttalelser ift fremtidas org.struktur i Norges Bondelag, regionalt bygdeutviklingsprogram, SMIL- tiltaksstrategi i Tana 2019-2022 og matjordprogrammet

Som tidligere år ble uttalelsen til Jordbruksforhandlingene utarbeidet på medlemsmøte og Bondelagskafè på Elva Hotel i februar 2019. I august 2019 ble det avholdt et medlemsmøte med temaet "nedskalering av melkeproduksjonen". Andre møter og aktiviteter som Tana Bondelag har deltatt på:

- Møte med Tana kommune ang. nedleggelse av skadefellingslaget.
- Gjennomførte Norges Bondelagets "Årets kampanje"
- Møte med ØFAS/Masternes ang. innsamling av søppel/plast fra jordbruket
- Arrangerte Åpen Gård på Vagli gård i august 2019. På arrangementet hadde vi kafè med rømmegrøtservering og landbrukspolitisk debatt i fjøset.

Porsanger Bondelag:

- Har avholdt årsmøte. Vært en aktiv lokallag. Venter på årsmøte protokollen



Flytt forsikringene dine til oss, og se hva du kan spare.

Har du tenkt på hva som vil skje med økonomien og gården din om du skulle bli syk eller skadet? Som medlem i Norges Bondelag får du en av markedets beste priser på dine personforsikringer. Kontakt oss for en gjennomgang av dine forsikringsbehov.

NORGES BONDELAG

Forsikringsleverandør:




Bondelagsforsikring.no | 22 05 46 00

Årsmøte i Finnmark Bondelag

Årsmøtet ble gjennomført i Lakselv 20-21 februar. 21 årsmøtedeltagere deltok fra totalt 6 av 8 lokallag. Fra Norges Bondelag stilte leder Lars Petter Bartnes (reiste etter dag 1)

Av gjester gjennom disse to dagene nevnes Runar Sjøstad - Stortingspolitiker AP, John Karlsen - leder rovviltnemnda region 8, Berit Marie Eira - Sametingsråd, Svein Olav Thomassen - Fylkesleder Troms Bondelag, Ståle Nordmo - Fylkesleder Nordland Bondelag, Marianne Vileid Uleberg – Fylkesmannen Troms og Finnmark, Per Gunnar Sønvisen - Gjensidige, Anne Toril Eriksen Balto – politisk rådgiver Sametinget, Jon Nikolaysen – Finnmark bonde- og småbrukerlag, John Inge Henriksen – Felleskjøpet og John Osvald Grønmo som er ansatt på Sametinget

Av temaer utenom årsmøtesakene nevnes spesielt;

- Aktuelle saker i Norges Bondelag v/ Lars Petter Bartnes
- Sametinget og landbrukspolitiske saker v/ Anne Toril Eriksen Balto
- Paneldebatt med John Karlsen, Lars Petter Bartnes, Runar Sjøstad og Berit Marie Eira
- Ny organisering av Fylkesmannen v/ Marianne Vileid Uleberg
- Kommende jordbruksforhandlinger v/ Lars Petter Bartnes
- Står kanaliseringspolitikken for fall? v/ Lars Petter Bartnes
- Opposisjonens arbeid med en flertallsregjering v/ Runar Sjøstad
- Organisasjonsutvalgets arbeid – Framtidig organisering av Bondelaget v/ Grete Liv



Bildet viser møteleder Sven Andersen, nyvalgt fylkesleder Lise Skreddernes og avtroppende fylkesleder Grete Liv Olausen

Kjenner du dine medlemsfordeler?

Som medlem i Norges Bondelag er det enkelt og lønnsomt for deg å bruke oss. Du får blant annet:

- Personforsikringer med en av markedets aller beste priser og vilkår.
- Vekstkonto og Kapitalkonto Medlem med våre beste sparerenter fra første krone.
- Medlemskonto med bankkort uten årsgebyr.
- Du slipper depotgebyr når du tar opp lån. Dette gjelder både til landbrukslån og boliglån.

Les mer på Landkreditt.no/nb.



FØLG OSS PÅ:

facebook.com/landbruksnyttfralandkreditt

Landkreditt.no | 23 00 08 00

 **Landkreditt**
Bank | Fond | Forsikring

Årsmøte i Norges Bondelag

Norges Bondelag arrangerte sitt årsmøte 5.-6. juni 2019 på Lillehammer.

Fylkesleder Lise Skreddernes tok opp i sitt innlegg til årsmøtet viktigheten med å levere på kvalitet. Som hun sa i sin tale; Vi kan ikke konkurrere på pris, men vi kan konkurrere på kvalitet og dyrevelferd. Avslutningsvis i sitt innlegg så trekker hun inn viktigheten av at man har like muligheter over hele landet. I Finnmark har man opplevd sterkt økende priser på veterinære kostnader. Da på kjøring og kvelds- og helgetillegg. Her krever Lise at vi får en nasjonal ordning lik Geno, der den enkelte betaler en egenandel og for selve behandlingen og så står staten for kjørekostnader og kvelds- og helgetillegg.



Bjørn Tore Søfting var på talestolen og snakket om kvoteordningene på melk. Kvoteøkningene ble hevet i 2014, noe som ga en dobling i kvoteprisene. Når jarlsbergosten skal fases ut til neste år så medfører det en reduksjon i melkevolumet på 100 millioner liter. Hvor skal kuttene tas og hvordan bør det gjøres? Bjørn Tore Søfting er klar på at Finnmark Bondelag ønsker å ivareta en variert bruksstruktur og grep som gjøres på kvoteordningene framover må ivareta dette.

Regionreformen

En stor sak på årsmøtet var organisasjonstilpassing til ny fylkesstruktur. Bondelaget ønsker ikke å være en pådriver i regiondebatten, men samtidig så ønsker de å sikre et sterkest mulig bondelag til det beste for medlemmene.

Årsmøtet i Norges Bondelag vedtok blant annet;

- Innen april 2022 skal organisasjonen være tilpasset ny fylkesstruktur. Ved å sette 2022 så vil man fange opp hvis det kommer endringer (eks Troms/Finmark) etter stortingsvalget 2021.
- Hvis man ikke blir enig om sammenslåing mellom fylkeslag så kan man søke styret i Norges Bondelag om å bestå som eget fylkeslag
- Antall utsendinger til årsmøte og representantskap i NB holdes uendret.



Utsendinger fra Finnmark; Fra v/ fylkesleder Lise Skreddernes, styremedlem Viggo Myhre, nestleder Markus Heiberg, styremedlem Bjørn Tore Søfting og organisasjonssjef Terje Balandin

Sammenslåingsprosess – veien til Troms og Finnmark Bondelag

Norges Bondelag vedtok på sitt årsmøte i juni 2019 at fremtidig organisering av Bondelaget skal følge de nye fylkesgrensene, disse skal realiseres innen mars 2022.

Fra og med 1.januar 2020 er Troms fylke og Finnmark fylke sammenslått til Troms- og Finnmark fylke. Dette betyr i praksis at Troms Bondelag og Finnmark Bondelag vil bli sammenslått til Troms og Finnmark Bondelag innen mars 2022, med forbehold om at en eventuell ny regjering vil arbeide for at Stortinget skal vedta en reversering av fylkessammenslåingen. Da vil fylkeslagene kunne søke om at Troms Bondelag og Finnmark Bondelag blir stående som to selvstendige lag som i dag. Fylkestinget er valgt frem til 2023. En oppheving vil antakelig først bli gyldig fra årsskifte 23/24.

Utdrag av prosjektnotat:

«Norges Bondelag ved generalsekretæren gav fylkene, ved organisasjonssjefene, i oppdrag å utarbeide en felles plan for hvordan prosessen for sammenslåing skal gjennomføres. Frist for utvikling av planen var satt til 1. desember 2019.

Troms og Finnmark utgjør i areal en stor del av Norge, det er store avstander i hvert av fylkene. Fylkene har store ulikheter når det gjelder eiendomsstruktur og kultur, men også ulikheter om hvordan landbruket er bygd opp. Likheten er blant annet at begge fylker har melk og sau som sine bærebjelker i matproduksjonen.

Store avstander og kostbare reiser vil kunne føre til mer bruk av teknologi og mindre fysiske møter. En konsekvens av en prosess uten tilstrekkelig anledning til å møtes fysisk, kan bli dårlig forankring i hele organisasjonen i nord. Fylkeslagene er pålagt å gjennomføre sammenslåing innenfor eksisterende budsjetter. Organisasjonssjefen ønsker å påpeke at mennesker som bygger organisasjon, må møtes fysisk. Det vil med andre ord være krevende å bygge og forankre en felles organisasjon i nord.

For Troms Bondelag og Finnmark Bondelag må det skisseres to ulike alternativer:

- 1. En plan for hvordan prosessen for en sammenslåing av de to fylkeslagene skal gjennomføres.*
- 2. En plan for hva fylkeslagene gjør ved en eventuell reversering av Stortingsvedtaket om sammenslåing etter valget i 2021. Denne planen vil ikke bli omtalt i dette dokumentet, da man tenker seg at man uansett følger plan 1 frem til en eventuell reversering er et faktum.*

Hovedmål

Utarbeide en plan som kan avklare og brukes i prosessen frem mot en eventuell sammenslåing av Troms og Finnmark Bondelag. Samtidig skal vi være en velfungerende og fortsatt sterk organisasjon i landsdelen frem til sammenslåing i 2022.

Resultatmål

Ha en prosessplan for en eventuell sammenslåing av Troms Bondelag og Finnmark Bondelag der vi oppnår:

- Fortsatt demokratisk styring i fylkeslagene der medlemmene og lokallagene har minst like stor innflytelse som i dag*
- Effektiv drift og fokus på de viktigste sakene for våre medlemmer*
- Øke samhandling i enkeltsaker for å få økt gjennomslag regionalt og nasjonalt.*

Organisering:

Prosjekteiere: Troms Bondelag og Finnmark Bondelag

Prosjektleder: Organisasjonssjef i Troms Bondelag og Finnmark Bondelag.

Styringsgruppen for prosjektplan:

Troms Bondelag: Arbeidsutvalget bestående av fylkesleder, nestleder og organisasjonssjef. Foreslått og vedtatt i styremøte 11.november 2019. Fylkesstyret bør vurdere å legge dette frem til årsmøte 2020 for vedtak.

Finnmark Bondelag: Fylkesleder, leder i valgkomiteen og organisasjonssjef. Valgt på årsmøte til Finnmark Bondelag i 2019

1. Tidsplan fremover:

Alternativ 1: Årsmøte 2022 -Sammenslåing av Troms Bondelag og Finnmark Bondelag til Troms og Finnmark Bondelag

Felles ledermøte i Tromsø 12. og 13.november 2019. Arbeidet med «vi bygger Bondelaget» starter. Introduksjon og arbeidsgrupper.

Februar/mars: Separate årsmøter. Vedtak om tidspunkt for sammenslåing.

Oktober/november 2020: Nytt felles ledermøte i Troms Bondelag og Finnmark Bondelag, innspill til sammenslåing og forankring.

Februar/mars 2021: Separate årsmøter hvor en tar sikte på å velge et styre, med forbehold om ett års funksjonstid for nye medlemmer. Årsmøte må velge sine medlemmer til ny valgkomite som er felles for det nye fylket og det må vedtas en valgkomiteinstruks om dette ikke er gjort i 2020.

November 2021: felles ledermøte. Valgkomiteen starter sitt arbeid Resultatet av Stortingsvalget er kjent. Det kan foreligge signaler om evt. reversering av fylkessammenslåinger.

Mars 2022: Separate og felles årsmøte: Separat: -Årsmelding og regnskap. Felles: Arbeidsplan og budsjett. Valg etter ny instruks.»

Aktiviteter gjennomført av styremedlemmer

23. februar: Leder representerte Finnmark Bondelag på Finnmark Bonde og småbruker lag sitt årsmøte.

27. og 28. mars: Representantskapsmøte i Oslo, leder fremførte innspill til jordbruksoppgjøret på vegne av Finnmark Bondelag.

8. april: Markus Heiberg deltok på Work Shop på Sametinget. Med fokus på å sikre at Finnmark landbrukets interesser ble ivaretatt.

17. mai: Markus Heiberg profilert i lokalmedia angående jordbruks oppgjøret 2019.

17. august: Tana Bondelag hadde åpen gård hos Kim Juliussen med politisk debatt. Finnmark Bondelag innledet til politisk debatt.

17. august: Kautokeino Bondelag holdt åpen gård hos Jon Evald Hætta. Gunn Hykkerud representerte Finnmark Bondelag og deltok på blant annet not trekking.

21. august: Styret i Finnmark Bondelag deltok på Landbruks konferansen arrangert av Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

18. og 19. november: Lederkonferanse Norges Bondelag, leder deltok for Finnmark Bondelag.

24. september: Finnmark Bondelag deltok på samhandling arena for det arktiske landbruket

17. og 18. oktober: Finnmark Bondelag var vertskap for felles styremøte (Nordland, Troms og Finnmark).

30. oktober: Årsmøte til fagforbundet ble arrangert i Hammerfest. Nestleder Markus Heiberg holdt en hilsningstale for Finnmark Bondelag.

6. november: Lise Kaldahl Skreddernes, Markus Heiberg, Klemet Erland Hætta holdt møte med FeFo i Vadsø. Sverre Pavel ønsket velkommen til møtet, og hadde en presentasjon om historien til Finnmarkseiendommen. Følgende saker ble drøftet:

- Status for oppryddingsprosjektet for landbrukskontrakter
- Gjennomgang av prispolitikk
- Kort om FeFo og rammer for forvaltning av landbruksjord

12. og 13. november: Felles ledermøte for Bondelagene i Troms og Finnmark. Formålet med møtet var å bli kjent med hverandre og se på mulighetene for fremtidig samarbeid.

27. og 28. november: Partnerskapsmøte i regi av Fylkesmannen i Troms og Finnmark. Møtet ble avholdt i Kirkenes.

18. desember: Møte med Sametinget om innspill til jordbruksoppgjøret 2020.

Styret har vært representert på årsmøter til Nordland og Troms Bondelag. Og på møter om kvoteleie og jordbruksforhandlinger i lokallaga.

Nedskalering av melkeproduksjonen

Kvotordninga for melk har vært et stort tema i året som har gått. Som vi vet er det tidligere vedtatt at subsidiene som er brukt til eksport av Jarlsbergost, vil falle bort fra juli 2020. Denne eksporten utgjør 100 mill. liter melk. I tillegg drikkes det stadig mindre melk, og vi importerer mer melkeprodukter. Det var derfor klart at noe måtte gjøres for å ta ned melkeproduksjonen. Dette var på høring i organisasjonen, og Finnmark bondelag kom fram til følgende:

Finnmark Bondelag mener at en utkjøpsordning på melk vil virke;

- Sentraliserende –bruk i ytterkantene vil legges ned, mens melkebruk i mer sentrale jordbruksområder vil bestå. Dette vil skje også innad i kvoteregionene.
- Strukturdrivende –Vi mener en utkjøpsordning vil stimulere de minste brukene til å selge kvoten og legge ned. I motsetning til mange andre plasser i landet så forsvinner de som legger ned melkeproduksjonen ut av landbruket, i stedet for å gå over til andre produksjoner.
- En utkjøpsordning vil virke prisdrivende på melkekvoter
- En utkjøpsordning vil kunne gi svært uheldige konsekvenser for enkeltbønder som leier kvoter med både salg av kvote og press på leiepris
- Utkjøpsordningen kan gi likviditetsmessige utfordringer, spesielt for unge og de som akkurat har bygd.

Reduksjon av forhandstall vil redusere lønnsomheten på melkebruk og er uheldig. Men det kan også kunne gi noen positive effekter;

- Mindre press på høy avdrått
- Økt bruk av norsk korn i kraftfôr
- Ledige plasser i fjøset som kan brukes til økt kjøttproduksjon i form av oppføring av egne oksekalver, bruk av kryssninger med økt søkelys på kjøtt og innsett av ammekyr.
- Finnmark Bondelag er at den oppfatning at det i framtiden kan være enklere å legge press politisk for å heve tollsatser på melkeprodukter når landbruket kan argumenter i form av å vise til lave forhandstall.

Hvis Bondelaget til tross for Finnmark Bondelag sine anbefalinger velger å gå inn for en utkjøpsordning på melkekvote så forventer vi;

1) Det tas geografiske hensyn på utkjøp der man ser på muligheter for skjerming i kvoteregioner med begrensede alternativer til melkeproduksjon.

2) Det bør jobbes for å få til ett skattefritak på salg av kvote. Dette for å få staten til å ta sin andel av kostnaden og samtidig kunne redusere utkjøpsprisen på melk. Finnmark Bondelag frykter at en høy utkjøpspris på melk vil legge framtidige føringer på pris i en kvoteregion.

Konklusjon Finnmark Bondelag ønsker at man skal hente inn 100 million liter melk ved kun å redusere forhåndstallet. Dagens ordning med kjøp, salg og utleie av kvote videreføres inntil videre slik som i dag

Vi sender et kraftig signal på at vi ikke har en liter melk å miste. Dette vil legge et hardere press på styret i NB for å gi unntak eller sikre at distriktene ikke rammes hardere enn andre ved en evt. utkjøpsordning.

Nå vet vi at det endte med at 40 mill. liter blir tatt ut ved oppkjøp, og resten på forholdstall. Vi ser at det er stor interesse for å selge kvote i enkelte regioner, og at det er hovedvekt av små kvoter som selges. Mens i andre områder er det liten vilje til å selge. I Finnmark er 3 kvoter meldt inn for salg, og hvis de blir solgt er vi nesten oppe på vår andel av salget. Det vil si at det ikke har vært veldig stor interesse for å selge kvote i Finnmark, og det ser vi på som meget positivt.

Klimaavtale med regjeringa

Det er stadig større fokus på klima, og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag inngikk i juni 2019 en klimaavtale med regjeringa.

Bondeorganisasjonene og regjeringa signerte en intensjonsavtale om reduksjon av klimagasser og økt opptak av karbon i jordbruket. Partene forplikter seg til å redusere jordbrukets samla klimagassutslipp med 5 millioner tonn CO₂-ekv. fra 2021-2030.

Bondeorganisasjonene mener målet er ambisiøst, men nødvendig. Samtidig understreker de at avtalen legger til grunn Stortingets mål om økt selvforsyning og landbruk over hele landet.

Bondeorganisasjonene mener klimaavtalen gir økt tyngde til flere igangsatte klimasatsinger i jordbruket, som økt produksjon av biogass, avlsarbeid, klimavennlig føring og satsing på et fossilfritt landbruk.



ROVVILT

Rovdyrpolitikken som føres i Norge i dag, påfører bønder store tap. Finnmark Bondelag jobber blant annet for å endre regelverket for erstatning. Finnmark Bondelag har Bjørn Tore Søfting i fylkestyret som har ansvar på vegne av Finnmark Bondelag å håndtere rovviltsaker. Finnmark Bondelag har hatt løpende kontakt med både fylkesmannens miljøvernavdeling, rovviltnemda for Troms og Finnmark og prosjekt Næring og Rovvilt. Det samme med tillitsvalgte i andre fylker, Bondelaget sentralt, NSG sentralt, og sist men viktigst bønder i eget fylke. Finnmark Bondelag deltok på ulvedemonstrasjonen i Oslo. Finnmark Bondelag har hatt flere innlegg i Bondebladet og lokale aviser om kongeørnas herjinger i Finnmark. Og har fått saken godt dekket, med god debatt og fokus på problematikken.

Når sauene går på jordene om våren så er det lettere å dokumentere tap til ørn. Men når gjerdene og sauen slippes ut på utmarksbeite, blir muligheten til å dokumentere tapene blir straks mye vanskeligere. Vi ser en trend i Varangerfjorden der tapene til ørn blir større og større for hvert år som går.

I Altafjorden har veldig mange sauebønder "rømt" fastlandet og flyttet beitet ut på øyene for å komme unna jerv og gaupe. Dessverre ser vi også på øyene, at der tapene var nesten ikke-eksisterende i starten så er de på full fart oppover. Og eneste skadegjører der ute er ørna.

Til tross for en stor og livskraftig kongeørnbestand i Norge og Finnmark så er den fredet. Der man på de øvrige store rovdirene kan sette inn regulerende tiltak i de områdene der tapene er størst så må man bare stå å se på mens kongeørna herjer. Den er fredet, og ingen kan røre den.

Finnmark bondelag har tatt dette opp med regjeringen, og foreslått tiltak som gjør at man kan regulere kongeørnbestanden på lik linje med våre øvrige store rovdyr. Kongeørn skal vi ha, men vi må få lov til å ta ut de verste skadevolderne.

Reiser fra Finnmark til Oslo for å delta i ulvedemonstrasjon

Bjørn Tore Søfting reiser til Oslo fra Vadsø i Finnmark for å protestere mot regjeringens forvaltning av rovdyra.



Bjørn Tore Søfting reiser fra Finnmark til Oslo for å demonstrere mot statens forvaltning av rovdyra. Foto: Finnmark Bondelag

● Svein Egil Hatlevik
Publisert: 07.01.19, 17:03
Oppdatert: 21.11.19, 11:11

– Vi mener det er viktig å vise solidaritet med resten av landet. Vi ser at forvaltningen av ulven er parallell til de andre rovdyra. Det er viktig at beiteinteressene står samlet, sier Søfting, som både er leder i fylkeslaget av Norsk Sau og Geit i Finnmark og rovdyransvarlig i Finnmark Bondelag.

Han setter seg på flyet og tar turen på 140 mil fra Vadsø til Oslo for å delta i markeringen tirsdag fra klokka 18.

Finnmark er et lite fylke når det gjelder sau i Norge, med et samlet tall for vinterfôra sau på rundt 10.000. Dermed har 1 prosent av sauene i Norge tilhold i fylket. Søfting reiser fra Finnmark til Oslo i en gruppe som består av fire andre.



Søfting har en kvote på 280 tonn og ca. 230 vinterføra sauer. Besetningen består av Norsk kvit sau og kvit spelsau.

Vanskelig å dokumentere

– Flere og flere sauebønder i Varangerfjorden og andre steder i Finnmark melder inn om mulig ørnetap til Statens Naturoppsyn (SNO). Minst seks besetninger i fjorden har mistet lam til kongeørn på innmarksbeiter hittil i år, sier Søfting.

Status i egen besetning så langt, er at ett lam er dokumentert drept, og to lam er antatt drept av kongeørn. Det har sauebonden fått bekrefte av SNO.

– Men det antas at det er flere lam som er tatt av kongeørn. Når sauene går på jordene om våren er det lettere å dokumentere tap til ørn. Men nå er sauene på utmarksbeite, og muligheten til å dokumentere tapene blir mye vanskeligere.



Bjørn Tore Søfting er melkeprodusent og sauebonde i Vadsø.

Mista 96 sau og lam i 2017

Finnmarks-bonden, som også er fylkesleder i Finnmark Sau og geit og kretsleder i Nortura Øst-Finnmark, forteller at de mista veldig mange lam både i 2016, 2017 og 2018.

– Vi forstod ikke hva som skjedde i 2016, men året etter så jeg at kongeørna tok lam på beite.

Sommeren 2017 mista Søfting og familien hele 96 sau og lam på beite. Mange ble aldri funnet.

– Vi er sikre på at kongeørna står bak mange av disse drapene, men det er veldig vanskelig å dokumentere dette. Ørna spiser ofte alt i løpet av kort tid, i tillegg kommer det andre åtselspisere som havørn, ravn og rev, slik at dokumentasjon blir vanskelig.



	31.12.2018	31.12.2019	Endring
Ingen Lokallagstilknytning	3	3	0
Nordre Varanger Bondelag	25	24	-1
Kautokeino Bondelag	27	23	-4
Alta Bondelag	105	100	-5
Porsanger Bondelag	48	46	-2
Karasjok Bondelag	24	19	-5
Laksefjord Bondelag	20	20	0
Veidnes Bondelag	27	24	-3
Tana Bondelag	126	118	-8
Direkte Medlem Av Fylkeslaget	2	1	-1
Sum	407	378	-29